Het stembureau

Het stembureau heeft als taak te zorgen dat het stemmen en het tellen van de stemmen volgens de regels verloopt.

Leden stembureau

Een stembureau bestaat uit ten minste 3 leden en maximaal 7 leden, van wie er één voorzitter is. In aanvulling hierop kunnen plaatsvervangende leden worden benoemd bijvoorbeeld om te tellen. Hiervoor geldt geen maximum aantal. De leden van het stembureau worden aangesteld door het college van burgemeester en wethouders (B&W) van de gemeente. De benoeming van stembureauleden kan gemandateerd worden via een mandaatregeling. De benoeming van de leden van het stembureau eindigt automatisch nadat de Provinciale Staten of het algemeen bestuur van het waterschap over de toelating van de gekozenen heeft beslist.

De voorzitter is door de gemeente aangewezen. Het stembureau bepaalt wie als tweede en derde lid van het stembureau optreden. Tijdens de zitting moeten altijd minimaal een voorzitter en 2 stembureauleden aanwezig zijn. Als de voorzitter tijdelijk afwezig is (bijvoorbeeld vanwege een pauze), treedt het tweede lid als voorzitter op, en bij diens afwezigheid het derde lid.

Daarnaast kunnen er nog plaatsvervangende leden aan het stembureau zijn toegewezen. Als een lid afwezig is, treedt één van de plaatsvervangende leden als stembureaulid op. Mochten op enig moment toch minder dan 3 stembureauleden of plaatsvervangende leden beschikbaar zijn, dan moet de voorzitter één van de in het stemlokaal aanwezige kiezers die hij daartoe geschikt acht, verzoeken om als stembureaulid op te treden, totdat er weer voldoende stembureauleden zijn.

De voorzitter heeft de verantwoordelijkheid voor wat er in het stemlokaal gebeurt. De voorzitter laat zich bij zijn werkzaamheden bijstaan door de overige stembureauleden. Als de leden van het stembureau het onderling niet eens worden over een beslissing, heeft de voorzitter de doorslaggevende stem.

Voorwaarden lidmaatschap stembureau

Een lid of plaatsvervangend lid van het stembureau:

- Moet op de dag van de stemming 18 jaar of ouder zijn;
- Moet een training volgen en daarna naar het oordeel van B&W beschikken over voldoende kennis en vaardigheden op het terrein van het verkiezingsproces;
- Mag niet uit het kiesrecht zijn ontzet;
- Mag niet bij een vorige verkiezing als stembureaulid in strijd met de Kieswet hebben gehandeld of een handeling hebben nagelaten.

Een lid of plaatsvervangend lid van het stembureau mag niet:

- (Plaatsvervangend) lid zijn van het gemeentelijk stembureau[1] of het centraal stembureau van de betreffende verkiezing;
- Kandidaat zijn voor de betreffende verkiezing of lid zijn van de Provinciale Staten of het algemeen bestuur van het waterschap waarvoor de verkiezing wordt gehouden.
- Lid zijn van de Tweede Kamer of de Eerste Kamer, het Europees Parlement, Provinciale Staten, een kiescollege, een algemeen bestuur, een gemeenteraad, of een eilandsraad.[2]
- Werkzaan zijn als minister, staatssecretaris, commissaris van de Koning, gedeputeerde, burgemeester, wethouder, Rijksvertegenwoordiger, gezaghebber, eilandgedeputeerde of lid zijn van het dagelijks bestuur (waterschap).[3]

1. N.B. ‘Tellers’ van stembureaus die geen ambtenaar zijn, zijn formeel benoemd als plaatsvervangend lid van stembureaus. ‘Tellers’ die ambtenaar zijn van de gemeente, worden aangewezen en zijn daarmee geen plaatsvervangend lid van het stembureau. Ambtenaren van de gemeente kunnen dus teller zijn op een stembureau én lid zijn van het gemeentelijk stembureau.
2. Onder voorbehoud van inwerkingtreding Wet Bijstand in het stemhokje per 1 januari 2027.
3. Onder voorbehoud van inwerkingtreding Wet Bijstand in het stemhokje per 1 januari 2027.

Meer informatie
Meer informatie over het organiseren van verkiezingen vind je op **www.kiesraad.nl**.

Voor vragen kun je contact opnemen met de Kiesraad via:
- **Het Selfserviceportal van de Kiesraad**
- **www.kiesraad.nl/contact**

Oktober 2026